

Column Hans Stegeman: De koningin met de krant van gisteren

Apart. Dat vond ik de Troonrede. Niet voor wat betreft teneur (we gaan een moeilijke tijd tegemoet) ook niet qua inhoud. Het meeste was immers ook dit jaar weer uitgelekt. Wel verbazingwekkend vond ik dat een groot deel van de Troonrede helemaal niet ging over nieuw beleid. En dat is toch de gewoonte. Nee, dit jaar werd ruime aandacht gegeven aan het in het voorjaar zo moeizaam tot stand gekomen crisispakket. Na vier weken stevig onderhandelen waren de coalitiepartijen er toen in geslaagd een pakket samen te stellen dat de economie zou stimuleren. Een pakket van maar liefst drie miljard euro gedurende twee jaar. Een druppel op de gloeiende plaat. Het was alsof de koningin stukken uit de krant van eind maart voorlas.

Maar wat moet je als econoom nu met zo'n verhaal? Natuurlijk, de Troonrede was dit jaar vooral een rede om de geesten klaar te maken voor de slechte tijden die onherroepelijk gaan komen. Dat de mensen in Nederland nog relatief weinig hebben gemerkt van de crisis in het afgelopen jaar helpt natuurlijk niet om de geesten rijp te maken voor grootscheepse bezuinigingen. Nee, dan is het beter om nog een jaartje de gevolgen van deze crisis te ervaren. Dat helpt bij urgentiebesef.

Maar wat dan mist is een beeld van hoe er gaat worden bezuinigd. Oké, ambtelijke werkgroepen die 'een fundamentele heroverweging' van overheidsuitgaven gaan maken. Maar waarom niet meteen in het voorjaar ook begonnen met die werkgroepen? Dan had het kabinet misschien vandaag nieuwe plannen kunnen presenteren.

Maar dat was teveel gevraagd. Als je weet dat je over drie miljard extra geld uitgeven al vier weken moet overleggen, hoe lang duurt het dan om het over meer dan het tienvoudige aan bezuinigingen eens te worden? Tien keer zo lang? Waarschijnlijk nog langer, want uitgaven schrappen is politiek gezien veel gevoeliger dan geld uitdelen.

Voorlopig kunnen we voor het politieke nieuws dus nog prima vooruit met de krant van gisteren. Alleen leest de koningin hem morgen niet meer voor.

september 2009